

Folketingets Udvalg for Landdistrikter og Øer

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 72 28 24 00

Sagsnr.
2020-2278

Doknr.
224064

Dato
20-03-20

Folketingets Udvalg for Landdistrikter og Øer har d. 21. februar 2020 stillet følgende spørgsmål nr. 93 (alm. del) til social- og indenrigsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Spørgsmål nr. 93:

”Vil ministeren kommentere henvendelsen af 20/2-20 fra Lejre Kommune om udligningsreformen, jf. ULØ alm. del – bilag 54?”

Svar:

Regeringen foreslår i sit udspil til en udligningsreform en grundlæggende omlægning af udligningen, hvor udligningen deles op i en separat udligning af henholdsvis udgiftsbehov og beskatningsgrundlag omkring landsgennemsnittet, der gælder for alle kommuner. Hovedstadsudligningen afskaffes, som vi kender den i dag, ligesom ordningen for kommuner uden for hovedstadsområdet med højt strukturelt underskud også afskaffes som konsekvens af den nye udligningsstruktur. Beskæftigelsestilskuddet omlægges samtidig til at indgå i den generelle udligning.

Som led i regeringens udspil rettes op på nogle skævheder i udligningen og i beskæftigelsestilskuddet. Samtidig øges udligningen på tværs af landet med henblik på, at mere velstillede kommuner bidrager mere til de kommuner, som har det sværest – bl.a. en række yderkommuner. Hånden holdes også under de kommuner, som har de største sociale udfordringer.

I tilknytning til afskaffelsen af hovedstadsudligningen foreslår regeringen en omlægning og justering af særtilskudspuljen efter udligningslovens § 19, således at der etableres et nyt tilskud målrettet udsatte hovedstadskommuner. Regeringen foreslår også et nyt tilskud målrettet udsatte ø- og yderkommuner.

Disse ændringer betyder samlet, at nogle kommuner skal bidrage mere til udligningen. En af de kommuner er Lejre Kommune.

Lejre Kommune står med regeringens udspil til et samlet tab i tilskuds- og udlignings-systemet på ca. 29 mio. kr. Det skal bl.a. ses på baggrund af tilpasningen af udgiftsbehov og den foreslåede nye struktur i udligningssystemet, hvor udligningen øges på tværs af landet. Kommunen får dog også en del af tabet herved dækket igennem den særlige kompensationsordning, som er en del af regeringens udspil. Kommunen vil også skulle bidrage til finansieringen af de nye tilskud til udsatte hovedstadskommuner og udsatte ø- og yderkommuner.

Med til billedet hører også, at Lejre Kommune har et beskatningsgrundlag, som ligger over landsgennemsnittet, og et udgiftsbehov, som både før og efter justeringerne i udgiftsbehovsopgørelsen ligger under landsgennemsnittet.

Kalundborg Kommune, som Lejre Kommune sammenligner sig med i henvendelsen, har omvendt et beskatningsgrundlag under landsgennemsnittet og et udgiftsbehov, som både før og efter justeringen i udgiftsbehovsopgørelsen ligger over landsgennemsnittet.

En kommunes udgiftsbehov og beskatningsgrundlag er således de mest grundlæggende vilkår for en kommunes levering af service til borgerne.

Det skal i den forbindelse også bemærkes, at der ved sammenligning af kommuners udgifter netop vil skulle tages højde for forskelle i de enkelte kommuners udgiftsbehov. En kommunes udgifter kan ikke alene sige noget om kommunens serviceniveau set i forhold til andre kommuner.

Det skal endvidere bemærkes, at der med udspillet er lagt op til en indfasning af tab over en årrække. Desuden er der også lagt op til, at kommuner, som skal bidrage mere som følge af en udligningsreform, vil få mulighed for at øge skatten.

Endelig skal det også fremhæves, at denne regering med økonomiaftalen med KL har aftalt et finansieret realløft af kommunernes udgiftsramme på 1,7 mia. kr. fra 2019 til 2020. Dertil kommer et løft som led i finanslovsaftalen for 2020. Fremtidige løft af kommunernes rammer vil også bidrage til at afdæmpe virkningerne af udligningsreformen for de kommuner, som skal bidrage mere.

Med venlig hilsen

Astrid Krag